مطالعه تحليلي خواص اپتيكي گرافيت

ندا پاکدل^۱، علیرضا صفّارزاده ^{۲۹۱}

جکیده: در این مقاله، یک بررسی تحلیلی از خواص اپتیکی گرافیت در گستره ای از فوتون های کم انرژی بر اساس گذارهای الکترون π ارائه میشود. ساختار نواری گرافیت توسط روش تنگ-بست در تقریب نزدیک ترین همسایه، با چشم پوشی از برهم کنش داخلی میان لایه های مختلف گرافیت بررسی می شود. همچنین، عبارت سادهای برای چگالی حالتهای الکترونی و رسانندگی اپتیکی بدست میآید. سپس قسمت موهومی ثابت دی الکتریک گرافیت را به روش عددی محاسبه کرده و مشاهده میشود که طیف اپتیکی به روش تحلیلی و رفتار بدست آمده از نتایج محاسبات عددی با طیف تجربی از توافق بسیار خوبی برخوردار است.

واژه های کلیدی: گرافیت، خواص اپتیکی، چگالی حالتهای الکترونی، رسانندگی اپتیکی.

۱. مقدمه

در سالهای اخیر، به بررسی خواص فیزیکی گرافیت توجه زیادی شده است. این بلور، ویژگی های الکترونی منحصر بفردی را از نقطه نظر تئوری و نیز تجربی از خود نشان میدهد [۱]. این ساختار لایه ای شکل، برای بررسی پدیدههای دو بعدی، بسیار مناسب بوده و بررسی پدیدههای دو بعدی، بسیار مناسب بوده و میتوان با تزریق مولکولهای مختلف به آن بسیاری از ترکیبات جالب گرافیت را تشکیل داد. علاوه براین، گرافیت با نانو لوله های کربنی که اخیراً مورد توجه بسیار زیاد محققین نانو قرار گرفته است بسیار مرتبط است [۲].

بررسیهای اپتیکی، اطلاعاتی را در مورد وضعیت الکترون های تحریک شده بلور بدست میدهند. این بررسیها، آزمایش خاصی برای هر مدل مورد نظر جهت بدست آوردن نوارهای انرژی الکترونی جامدات بشمار میرود. برای نوارهای انرژی گرافیت، چندین روش مختلف وجود دارد که مزیت ماهیت دو بعدی گرافیت

را بخوبی بیان میکنند. علاوه بر این، گرافیت به علت ساختار لایهای اش، میتواند مشکل اصلی بررسی تحلیلی خواص اپتیکی را که همان محاسبهٔ انتگرال های حجمی منطقهٔ اول بریلوئن هستند را حل کند [۵]. ممکن است مدل های مختلف محاسبهٔ نوارهای انرژی، برای نواحی فرابنفش که ویژگی های نوری گرافیت را در این محدوده بیان می کنند مناسب باشند، اما این مدلها برای نواحی فرو سرخ مناسب نیستند، زیرا در این نواحی، انتشار انرژی در امتداد سه بعد اهمیت مییابد [۳].

چون در این مقاله قصد داریم به بررسی تحلیلی خواص اپتیکی گرافیت در گسترهای از فوتون های کم انرژی بپردازیم، به همین منظور با استفاده از روش تنگ-بست در تقریب نزدیک ترین همسایه، نوارهای الکترونی گرافیت را توصیف میکنیم [۴]. همچنین، علاوه بر برهمکنش نوری، عبارت سادهای برای چگالی حالتهای الکترونی [۵] و رسانندگی اپتیکی [۶] گرافیت ارائه میدهیم. سپس به روش عددی، قسمت موهومی ثابت دی الکتریک گرافیت را محاسبه کرده و نمودار آنرا برحسب انرژی رسم و با منحنی تجربی مقایسه میکنیم [۵].

۱) تهران، استاد نجات الهی، دانشگاه پیام نور مرکز تهران، گروه فیزیک
 pakdeln@yahoo.com

۲) تهران، فرمانیه، پژوهشگاه دانش های بنیادی-پژوهشکده علوم نانو a-saffar@tpnu.ac.ir

۲. فرمولېندې مسئله

گرافیت، یک شبکه هگزاگونال سه بعدی از اتم های کربن است که اثرات برهمکنش بین لایهای در مقایسه با اثرات درون لایه ای، اندک است، زیرا فاصلهٔ لایههای گرافیت (Å 3.35Å) خیلی بیشتر از فاصلهٔ نزدیکترین اتمهای کربنِ همسایه در گرافیت (Å 1.42 = a_c-c) است.

سه پیوند σ برای گرافیت دو بعدی در یک آرایش sp^2 هیبرید می شوند در حالیکه برای اربیتال های sp^2 هیبرید می شوند در حالیکه برای اربیتال های $2p_z$ هستند، پیوند های کووالانسی π را ایجاد می کنند.

در این مقاله، فقط نوار انرژی مربوط به حالتهای π گرافیتِ دوبعدی را در نظر می گیریم، زیرا نوارهای π که پیوندهای کووالانسی را ایجاد می کنند، برای تعیین ویژگیهای حالت جامدِ گرافیت بسیار مهم هستند [۴].

در ابتدا برای ثابت دی الکتریک مختلط یک بلور، شکل معادل عبارت اهریزیچ-کوهن [۷] با نوار رسانش (c) و نوار والانس (v) را در نظر می گیریم:

$$\varepsilon_{ii} = 1 - \frac{e^2}{4\pi^3 \varepsilon_0 \hbar^2 \omega^2} \int_{3DBZ} \sum_{j=\nu,c} \frac{\partial^2 E_j}{\partial k_i^2} f_0(E_j) d^3 k + \frac{e^2 \hbar^2}{2\pi^3 \varepsilon_0 m^2} \int_{3DBZ} \frac{\left| P_{\nu c}^i \right|^2 Z}{E_{c\nu} [E_{c\nu}^2 - \hbar^2 \omega^2]} d^3 k$$
(1)

که در آن، E_j انرژی نوار و f_0 تابع فرمی، $E_{cv} = E_c - E_v$ انرژی گذار (انتقال) و P_{vc}^i عنصر ماتریسی اندازه حرکت است که $\{\hat{x}, \hat{y}, \hat{z}\}$ میباشد. سامانه مختصاتی را که برای انتگرالهای رابطهٔ (۱) در نظر می گیریم، سامانه مختصاتی است که محور cساختار هگزاگونال در امتداد محور $\hat{z}$ است. بنابراین با صرف نظر کردن از جفت شدگی لایه های گرافیت، می توان وابستگی عناصر ماتریس گذار و نیز انرژی های نوار را به k_z نادیده گرفت. در این صورت می توان

انتگرال روی $\frac{2\pi}{d}$ ناحیهٔ بریلوئن را با $\frac{2\pi}{d}$ جایگزین کنیم که در آن $d^{A}=3.35$ ، فاصلهٔ بین لایه های مجاور است.

به علت تقارن در جهتهای x و y، برای ثابت دی الکتریک طولی خواهیم داشت:

$$\xi = \varepsilon_{xx} + \varepsilon_{yy} \to \varepsilon = \frac{\xi}{2} \tag{(7)}$$

$$\varepsilon(\omega) = 1 - \frac{e^2}{4\pi^2 \varepsilon_0 \hbar^2 \omega^2 d}$$

$$\times \int_{2DBZ} \sum_{j=\nu,c} \left\{ \frac{\partial^2 E_j}{\partial k_x^2} + \frac{\partial^2 E_j}{\partial k_y^2} \right\} f_0(E_j) \ d^2k$$

$$+ \frac{e^2 \hbar^2}{2\pi^2 \varepsilon_0 m^2 d} \int_{2DBZ} \frac{\left| P_{\nu c}^x \right|^2 + \left| P_{\nu c}^y \right|^2}{E_{c\nu} [E_{c\nu}^2 - \hbar^2 \omega^2]} Z \ d^2k$$

انتگرالها روی ناحیهٔ بریلوئن دو بعدی که در شکل ۱ نشان داده شده، محاسبه می شوند. در حقیقت، انتگرالها باید در ناحیه کاهش ناپذیر از منطقه بریلوئن که در شکل ۱ به صورت تیره نشان داده شده است محاسبه می شوند.

شكل ١. منطقة بريلوئن دوبعدي گرافيت.

برای توصیف روش تنگ-بست گرافیت [۴]، انرژی الکترون در جایگاه هر اتم کربن را به عنوان نقطهٔ صفر در نظر می گیریم. یعنی $\mathcal{E}_{2p} = 0$. آنگاه هامیلتونی برای نوارهای الکترونی π ، با برهم کنش نزدیکترین همسایه، به شکل زیر بدست می آید:

مطالعه تحليلي خواص اپتيكي.../ پاكدل و همكاران

$$\left(\frac{\partial\varphi}{\partial x}\right)^2 + \left(\frac{\partial\varphi}{\partial y}\right)^2 = \frac{1}{3} + \frac{\nabla^2 F}{F} \tag{A}$$

که در آن $\frac{\partial^2 F}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 F}{\partial y^2}$ بنابراین با جایگذاری روابط (۷و۸)، رابطهٔ (۲) را می توان به صورت زیر نوشت:

$$\varepsilon(\omega) = 1 + \frac{C}{3} \int_{-\pi}^{\pi} \int_{0}^{\frac{2\pi}{\sqrt{3}}} \frac{FZ}{4F^{2} - \Omega^{2}} dx dy + \frac{4C}{\Omega^{2}} \int_{-\pi}^{\pi} \int_{0}^{\frac{2\pi}{\sqrt{3}}} \frac{ZF^{2} \nabla^{2} F}{4F^{2} - \Omega^{2}} dx dy$$
(9)

$$C = rac{e^2}{2\pi^2 \varepsilon_0 d\gamma_0}$$
 که $\Omega \equiv rac{\hbar\omega}{\gamma_0}$ انرژی فوتون فرودی، $\Omega \equiv rac{\hbar\omega}{\gamma_0}$ را هم
بک ثابت بدون بعد و به علت تقارن، $rac{\partial^2 F}{\partial y^2}$ ، را هم
می توان به همین شکل محاسبه کرد.

$$\frac{\partial^2 F}{\partial x^2} = \frac{-3}{16} F + \frac{3}{16F^3} (1 + 2\cos y)^2 \quad (1\cdot)$$

با در نظر گرفتن رابطهٔ ریاضی زیر، یعنی

$$\lim \operatorname{Im} \left(\frac{1}{E^2 - \hbar^2 (\omega + i\gamma)^2} \right) = \pi \delta(E^2 - \hbar^2 \omega^2) \quad (11)$$
 $\gamma \to 0$

می توان قسمت موهومی ثابت دی الکتریک را به $\Omega \to \Omega + i\gamma$ محاسبه کرد. با تغییر $\gamma + \Omega + \alpha$ (درحد $0 \to \gamma$) و همچنین رابطهٔ (۱۱) در انتگرالهای (رابطهٔ (۹)، فقط سهم تشدید دقیق $F = \frac{\Omega}{2}$ حفظ می شود. بنابراین Ω از انتگرالها بیرون آمده و می توانیم قسمت موهومی رابطهٔ (۹) را بدست آوریم:

$$\mathcal{E}''(\omega) = \frac{-\Omega}{48} \operatorname{Im}_{-\pi}^{\pi} \int_{0}^{\frac{2\pi}{\sqrt{3}}} \frac{Z}{4F^{2} - \Omega^{2}} dx dy + \frac{3C}{\Omega^{3}} \operatorname{Im}_{-\pi}^{\pi} \int_{0}^{\frac{2\pi}{\sqrt{3}}} \frac{Z}{4F^{2} - \Omega^{2}} dx dy + \frac{12C}{\Omega^{3}} \operatorname{Im}_{-\pi}^{\pi} \int_{0}^{\frac{2\pi}{\sqrt{3}}} \frac{Z \cos y}{4F^{2} - \Omega^{2}} dx dy + \frac{12C}{\Omega^{3}} \operatorname{Im}_{-\pi}^{\pi} \int_{0}^{\frac{2\pi}{\sqrt{3}}} \frac{Z \cos y}{4F^{2} - \Omega^{2}} dx dy$$

$$H = \begin{bmatrix} 0 & -\gamma_0 f(x, y) \\ -\gamma_0 f(x, y) & 0 \end{bmatrix}$$
(7)

که در آن
$$x = k_x a$$
 و $y = k_y a$ مؤلفههای بردار موج بلوخ در ثابت شبکهٔ $\mathring{A}$ می $x = x_x a$ میباشند. موج بلوخ در ثابت شبکهٔ $\mathring{A}$ میباشند. g_0 پارامتر پرش بین جایگاهها و $f(x, y)$ عبارت است از:

$$f(x, y) = \exp\left(i\frac{x}{\sqrt{3}}\right) + 2\exp\left(-i\frac{x}{2\sqrt{3}}\right)\cos\left(\frac{y}{2}\right)$$
(*)

$$|v,c\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} \left\{ |\alpha\rangle \mp e^{-i\varphi} |\beta\rangle \right\}$$

$$E_{v,c} = \pm \gamma_0 F(k_x a, k_y a)$$
(Δ)

که علامت پایینی و بالایی به ترتیب معادل نوارهای ظرفیت و رسانش هستند. f را به صورت $f = Fe^{i\varphi}$ با فاز φ و ضریب F که با استفاده از رابطهٔ زیر بدست میآید، در نظر می گیریم : $F(x, y) = \sqrt{1 + 4\cos\left(\frac{\sqrt{3}x}{2}\right)\cos\left(\frac{y}{2}\right) + 4\cos^2\left(\frac{y}{2}\right)}$ (۶)

حال عنصر ماتریسی اندازه حرکت را برای گذار میان نوارها محاسبه می کنیم. چون فقط اوربیتالهای π در نظر گرفته می شوند، وعبارت $\Im$ شامل انتقالات غیرمستقیم نمی باشد، هیچ سهم درون اتمی نداریم غیرمستقیم نمی باشد، هیچ سهم درون اتمی نداریم استفاده از رابطهٔ $\frac{\partial H}{\partial k_x}$ مولفه ماتریسی زیر را بدست می دهد:

$$P_{v_c}^{x} = \left\langle \upsilon \left| P^{x} \right| c \right\rangle = -\frac{m\gamma_0 a}{i\hbar} \frac{\partial \varphi}{\partial x} F(x, y) \tag{Y}$$

عبارت مشابهی هم برای P_{vc}^{y} میتوان بدست آورد. برای ساده کردن نتایج، یک رابطهٔ ریاضی میان F و φ به شکل زیر بهینه سازی میکنیم:

$$= \frac{4}{\sqrt{3}\sqrt{A^2 - B^2}} \left[\arctan\frac{(A - B)\tan(\pi/2)}{\sqrt{A^2 - B^2}} - \arctan\frac{(A - B)\tan 0}{\sqrt{A^2 - B^2}} \right]$$

$$: \text{ specification of the second state of the s$$

براین اساس، انتگرالها را می توان به مجموع انتگرالهای بیضوی کامل E(z) و K(z) تفکیک کرد. برای حالتهای 0,1,2 ، روابط G_2,G_1,G_0 به صورت زیرساده می شوند:

$$G_0(\Omega) = \frac{\pi}{\sqrt{6\Omega}} \operatorname{Re}[K(z)]$$
(1Y)

$$G_1(\Omega) = \frac{\pi}{\sqrt{6\Omega}} \frac{\Omega^2 - 12}{24} \operatorname{Re}[K(z)] \qquad (1)$$

$$G_{2}(\Omega) = \frac{\pi}{\sqrt{6\Omega}} \times \operatorname{Re}\left[\frac{48 + 96\Omega - 16\Omega^{2} + \Omega^{4}}{192} K(z) - \Omega E(z)\right]$$
(19)

$$z = \frac{(6 - \Omega)(2 + \Omega)^{3}}{128\Omega}$$

$$K(z) = \int_{0}^{1} \left[(1 - x^{2})(1 - zx^{2}) \right]^{\frac{-1}{2}} dx \qquad (7 \cdot)$$

$$E(z) = \int_{0}^{1} \left[\frac{1 - zx^{2}}{1 - x^{2}} \right]^{\frac{1}{2}} dx$$
بنابراین، (ω) بنابراین، (ω) به صورت زیر در می آید:

$$\varepsilon''(\omega) = \frac{C\pi}{\sqrt{6}\Omega^{\frac{5}{2}}} \operatorname{Re}\left[\frac{(8\Omega^{3} - 96\Omega + 1152 \mathrm{K}(z))}{193} - 12\mathrm{H}(z)\right] + \Omega_{\mathrm{p}}^{2} \pi \ \delta(\Omega^{2})$$
(7.1)

و با در نظر گرفتن
$$z = 1$$
 خواهیم داشت:
 $\varepsilon''(\omega) = \frac{3C}{\Omega^3} \{G_0(\Omega) + 4G_1(\Omega) + 4G_2(\Omega)\} - \frac{C\Omega}{48} G_0(\omega) + \Omega_p^2 \pi \delta(\Omega^2),$
(۱۲)

$$-\frac{1}{48}O_0(w) + \Omega_p \pi O(\Omega^2),$$
 که Ω_p ، فرکانس پلاسمای بهنجار شده $\Omega_p = \frac{\hbar \omega_p}{\gamma_0})$ اینگونه بدست میآید:

$$\Omega_p^2 = -C \int_{-\pi}^{\pi} \int_{0}^{\frac{2\pi}{\sqrt{3}}} Z \nabla^2 F \, dx dy \qquad (1\%)$$

$$G_{n}(\Omega) = \operatorname{Im}\left[\int_{-\pi}^{\pi} \int_{0}^{\frac{2\pi}{\sqrt{3}}} \frac{\cos^{n} y}{4F^{2} - \Omega^{2}} dx dy\right] (1\%)$$

چون انتگرال فرکانس پلاسمایی، اغلب توسط
سهم نقاط نزدیک به نقطهٔ
$$K$$
 با مختصات
سهم نقاط نزدیک به منقطهٔ K با مختصات
 $(x_K, y_K) = \left(\frac{2\pi}{\sqrt{3}}, \frac{2\pi}{3}\right)$ مشخص می شود، بنابراین
تابع F را حول نقطهٔ K بسط میدهیم؛
 $F \approx \frac{1}{2}\sqrt{3(x-x_K)^2 + 3(y-y_K)^2}$

سپس با قرار دادن
$$\nabla^2 F$$
 و Z در انتگرال فرکانس
پلاسمایی خواهیم داشت:
(۱۵)
 $\Omega_p^2 \approx 4\pi \ Ln(2) \ C \ \frac{k_B T}{\gamma_0}$

بنابراین با توجه به این رابطه، فرکانس پلاسمایی به
صورت ریشهٔ مربعی دما، تغییر میکند. در صورتیکه
$$\Omega = \frac{\hbar \omega}{\gamma_0}$$
.
در ادامه برای اینکه عبارتی ساده برای قسمت
موهومی ثابت دی الکتریک بدست آوریم، ابتدا رابطهٔ
موهومی زبا استفاده از رابطهٔ ریاضی زیر، یعنی:

1) $\frac{2}{\sqrt{3}}\int_0^{\pi} \frac{dt}{A+B\cos t}$ (19)

 ۳. نتایج و بحث

 با توجه به اینکه، ساختار تشدیدی طیف اپتیکی را

 می توان از تابع چگالی حالت های الکترونی بدست آورد،

 بنابراین در ادامه (ω) مال حالت های الکترونی بدست آورد،

 بنابراین در ادامه (ω) را محاسبه می کنیم :

 بنابراین در ادامه (ω) را محاسبه می کنیم :

 تابع چگالی حالت ها برای یک جامد دو بعدی در

 منطقهٔ اول بریلوئن به صورت زیر است [1۰]:

 منطقهٔ اول بریلوئن به صورت زیر است [1۰]:

 الای علی که حامد دو بعدی در

  $D(\omega) = \int_{2DBZ} \delta(E_{cv} - \hbar\omega) d^2k$

 بادر نظر گرفتن رابطهٔ (۱۷)، تابع چگالی حالتهای

 الایت به صورت زیر بدست میآید:

  $D(\omega) = \frac{4\hbar\omega}{\pi a^2\gamma_0^2} G_0(\Omega)$
 $= \frac{4}{a^2\gamma_0} \sqrt{\frac{\Omega}{6}} \operatorname{Re} \left\{ K \left[\frac{(6-\Omega)(2+\Omega)^3}{128\Omega} \right] \right\}$

انتگرال
$$D(\omega)$$
 در گسترهٔ $\delta\gamma_0 \ge \delta\omega \ge 0$ از
 $\int_0^{6\gamma_0} D(\omega)d(\hbar\omega) = \frac{8\pi^2}{\sqrt{3}a^2}$ انرژی های گذار، شرط $\frac{2\pi^2}{\sqrt{3}a^2}$ مساحت منطقهٔ
را ارضاء می کند. یعنی، این شرط با مساحت منطقهٔ
بریلوین دو بعدی معادل است. بعلاوه، $(|2\omega|)$ تابع
بریلوین دو بعدی معادل است. بعلاوه، $D(|2\omega|)$ تابع
چگالی حالت ها را نشان می دهد، زیرا نوارها متقارن اند.
در شکل ۲ با استفاده از برنامهٔ کامپیوتری فورترن
تابع $D(\omega)$ را برحسب $\frac{\hbar\omega}{\gamma_0}$ رسم نمودهایم.

، $D(\omega)a^2\gamma_0$ شکل ۲. تابع چگالی حالتهای گرافیت، . . $x = \hbar\omega/\gamma_0$ برحسب انرژی فوتونها

حالتهای الکترونی در $2\gamma_0 = \omega\hbar$ دارای تکینگی است که به گذارهای نقطهٔ M منطقهٔ بریلوین مربوط است که در آنجا نوارها دارای یک نقطهٔ زینی هستند [۳]. در شکل۳، با استفاده از رابطهٔ (۲۱) و برنامه نویسی به زبان فورترن، قسمت موهومی ثابت دی الکتریک گرافیت را برحسب انرژی، رسم نمودهایم و با طیف اپتیکی تجربی مقایسه کردهایم. مشاهده می شود که رفتار این دو طیف نزدیک بهم هستند و در انرژی رفتار این دو طیف نزدیک بهم هستند و در انرژی اتفاق میافتد. بنابراین با توجه به نمودار (ω)0، به دلیل تکینگی در $2 = \frac{\hbar\omega}{\gamma_0}$ مقدار 2 = 0 بدست

همانطور که در نمودار دیده می شود، چگالی

می آید.

C با بدست آوردن $\gamma_0 = 2.2 \, \text{eV}$ ، می توانیم ثابت C = 1.24 را نیز محاسبه کنیم. مقدار بدست آمده برابر 1.24 مقدار می باشد. در این صورت با استفاده از رابطهٔ (۱۵) مقدار عددی فرکانس پلاسمایی در دمای اتاق محاسبه می شود ، $\hbar \omega_p = 0.77 \, \text{eV}$ ، که خیلی کمتر از مقدار آست [۳].

شکل ۳. مقایسهٔ نتیجه تحلیلی و طیف تجربی برای قسمت موهومی ثابت دی الکتریک گرافیت.

در شکل ۴، قسمت موهومی ثابت دی الکتریک گرافیت را به روش عددی، با استفاده از رابطهٔ (۹) و

شکل ۴. نتایج عددی برای قسمت موهومی ثابت دی $\hbar \omega$ الکتریک گرافیت ${\cal E}''(\omega)$ برحسب انرژی فوتون

همانطور که در شکل ۴ مشاهده می شود، رفتار طیف تحلیلی و رفتار نمودار حاصل از محاسبات عددی با طیف تجربی سازگاری دارند. همچنین در 4.4 eV که تشدید به صورت یک تکینگی در منحنی تجربی ظاهر می شود، با نتایج به دست آمده به روش عددی در تطابق بسیار خوبی است.

در انتها میخواهیم به بررسی رسانندگی گرافیت با استفاده از نتایج تحلیلی قبلی بپردازیم. با استفاده از رابطهٔ مربوط به قسمت موهومی ثابت دی الکتریک یک جامد، و قسمت حقیقی رسانندگی آن، رسانندگی گرافیت را به صورت زیر بدست میآوریم:

$$\sigma(\omega) = \frac{e^2}{\sqrt{24} \pi \hbar d \Omega^2} \times \operatorname{Re}\left[\frac{144 - 12\Omega + \Omega^3}{24}K(z) - 12E(z)\right] + \Omega_p^2 \pi \delta(\Omega^2)$$
(YY)

عبارت (۲۳) درحد بسامد صفر، منجربه یک
$$\sigma=\sigma_0=rac{e^2}{4\hbar}$$
رسانندگی اپتیکی حداقل، با مقدار

درنمودار ۵، σ/σ_0 که به روش تحلیلی محاسبه شده برحسب انرژی رسم کردهایم. در این نمودار، تکینگی ایجاد شده در انرژی 4.4 eV، نشان می دهد که این نتیجه با نتایج قبل مطابقت دارد.

۴. نتیجه گیری

در این مقاله، یک بررسی تحلیلی از ثابت دی الکتریک گرافیت در گستره ای از فوتون های کم انرژی که توسط گذار الکترون های π مشخص می شود، را ارائه دادیم که برای توصیف نوارهای انرژی گرافیت از روش تنگ-بست در تقریب نزدیکترین همسایه استفاده کردیم. علاوه برمحاسبهٔ قسمت موهومی ثابت دی الکترونی و نیز رسانندگی ایتیکی گرافیت بدست آوردیم. الکترونی و نیز رسانندگی ایتیکی گرافیت بدست آوردیم. نتایج حاکی از وجود یک تکینگی در طیف ایتیکی است. نتایج تحلیلی که دراین مقاله ارائه شده است، از توافق بسیار خوبی با طیف تجربی برخوردار است.

نتایج بدست آمده برای ثابت دی الکتریک، بررسی تحلیلی طیف اپتیکی هر ماده ی کپهای را با استفاده از ساختار نواری امکان پذیر میسازد. همچنین، این نتایج که برای لایه های گرافینی منفرد ارائه شده، برای ریز لوله های کربنی با قطر بزرگ نیز مناسب است. مراجع

- [1] Taft E.A. and Philipp H.R., *Optical properties of graphite*, Phys, Rev. **138**, 1964, PP. 197.
- [2] Lin M.F., Huang C. S., and Chuu D. S., Plasmons in graphite and stage-1 graphite intercalation compounds, Phys. Rev. B 55, 1997, PP.13961.
- [3] Johnson L. G. and Dresselhaus G., *Optical properties of graphite*, Phys. Rev. B **7**, 1973, PP. 2275.
- [4] Saito R., Dresselhaaus G. and Dresselhaus M. S., *Physical properties* of carbon nanotube, London: Imperial, College Press, 1998.
- [5] Thomas G. Pedersen, Analytic calculation of the optical properties of

graphite, Phys. Rev. B **67**, 2003, PP. 113106.

- [6] Thomas G. Pedersen, Flindt C., Pedersen J., Jauho A. P., Mortensen N.A., and Pedersen K., Optical properties of graphene antidote lattices, Phys. Rev. B 77, 2008, PP.245431.
- [7] Ehrenreich H. and Cohen M.H., Selfconsistent field approach to the many– electron problem, Phys. Rev. 115, 1959, PP.789.
- [8] Wallace P. R., *The band theory of graphite*, Phys.Rev.**71**, 1947, PP.622.
- [9] Pedersen T. G., Pedersen K., and Kristensen T. B., Optical matrix elements in tight-binding calculation, Phys. Rev. B 63, 2001, PP. 201101.